

Jozef Israëlskade 46
NL-1072 SB Amsterdam
Postbus 53045
NL-1007 RA Amsterdam
T +31 (0)20 570 02 00
F +31 (0)20 676 44 78

info@horlings.nl
www.horlings.nl

KvK 37080345

Gevestigd in Amsterdam en
Heemstede

Vertrouwelijk
Gemeente Texel
T.a.v. de heer Legter
Postbus 200
1790 AE DEN BURG

Amsterdam, 11 juli 2013

Kenmerk: P79250 / HBY3

Betreft: OSG de Hogeberg

Beste heer Legter,

U heeft ons de jaarrekening 2012 en een begroting 2013 van O.S.G. de Hogeberg te Den Burg Texel (OSG) en een quickscan van Dyade Amersfoort d.d. juni 2013 (quickscan van Dyade) doen toekomen. U heeft ons verzocht deze documenten te lezen en hierop een reactie te geven. Bijgaand sturen wij u onze reactie. Volledigheidshalve merken we op dat wij geen zelfstandig onderzoek hebben gedaan naar de getrouwheid van (het cijfermateriaal in) deze documenten en wij niet de betrokkenen bij OSG hebben gesproken. Indien wij aanvullende werkzaamheden zouden hebben verricht of een controle- of beoordelingsopdracht zouden hebben uitgevoerd, zouden er wellicht andere onderwerpen zijn geconstateerd die voor rapportering in aanmerking zouden zijn gekomen.

Gehanteerde waarderingsgrondslagen van OSG zijn niet prudent

Het staat volgens ons niet ter discussie in hoeverre de jaarrekening voldoet aan de door OC&W gestelde eisen. Zowel de controlerend accountant PWC als Dyade concluderen dat dit het geval is. Binnen de eisen die OC&W stelt aan een jaarrekening, kunnen wel keuzes betreffende grondslagen van waardering en resultaatsbepaling worden gemaakt. Deze keuzes kunnen een grote invloed hebben op de vermogenspositie van een onderwijsinstelling. Wij zien de laatste jaren een voorkeur bij de Inspectie van het Onderwijs (de inspectie) ontstaan voor de hantering van meer prudente grondslagen.

We constateren dat gehanteerde grondslagen in de jaarrekening van OSG niet prudent genoemd kunnen worden, vanwege de volgende redenen:

Eeuwigdurende vordering op de balans

OSG presenteert een zogenaamde "eeuwigdurende" vordering op OCW ad € 429.000. De achtergrond van deze vordering wordt beschreven in de quickscan van Dyade. Feit is dat veel onderwijsinstellingen deze niet meer in de balans opnemen, mede op advies van de VO-Raad. Deze vordering wordt alleen maar afgewikkeld bij liquidatie van de instelling, hetgeen op gespannen voet staat met de veronderstelling dat een onderwijsinstelling in continuïteit opereert. De inspectie elimineert deze vordering dan ook bij het uitvoeren van haar analyses.

Beperkt voorzieningen op de balans

Volgens de jaarrekening bedragen de jaarlijkse kosten van groot onderhoud over 2011 en 2012 gemiddeld € 70.000. De totale kosten voor huisvesting en afschrijvingen bedragen in 2012 circa € 832.000 en maken circa 11% uit van de totale kosten. Hiermee liggen deze kosten op het landelijk gemiddelde.

Er is echter geen voorziening voor grootonderhoud opgenomen in de balans. Hoewel de Gemeente verantwoordelijk is voor het groot onderhoud aan de buitenkant van de school, is OSG dat voor de binnenkant. In het bestuursverslag wordt gemeld dat huisvesting een risico is met een "midden" weging. Wij begrijpen dat er geen meerjarenonderhoudsplan is vastgesteld waaruit de hoogte van de kosten van de komende jaren zouden moeten blijken. Ook is er sprake van dat de binnenklimaat regeling niet optimaal is.

In het voortgezet onderwijs is het gebruikelijk dat schoolbesturen voorzieningen aanleggen voor bijvoorbeeld groot onderhoud aan gebouwen. De omvang daarvan bedraagt gemiddeld zo'n 12% van het balanstotaal. OSG heeft voorzieningen gevormd ter hoogte van circa 4% van het balanstotaal. Gezien de hoogte van de onderhoudskosten en de lage voorziening ten opzichte van het landelijke gemiddelde, concluderen we dat er een voorziening ter hoogte van circa 8% van het balanstotaal, € 230.000 opgenomen zou kunnen worden.

Geen bestemmingsreserves op de balans

Het is opvallend dat er geen bestemmingsreserves op de balans zijn gevormd. Naast "algemene" onderwijsrisico's als teruglopende bekostiging en invoering van de functiemix, meldt het bestuursverslag diverse risico's die OSG het hoofd dient te bieden, zoals een aanzienlijke afname van het aantal leerlingen (gevolg voor personeelsbestand en leegstand van het schoolgebouw) en een hoog ziekteverzuim

OSG rapporteert op basis van de gekozen grondslagen een solvabiliteit van 69% ultimo 2012. Rekening houdend met de hiervoor genoemde zaken, zou de solvabiliteit ultimo 2012 46% bedragen. Rekening houdend met het begrote verlies over 2013, zou de solvabiliteit ultimo 2013 circa 40% bedragen. De signaleringswaarde voor de Inspectie bedraagt 30%. Dit zou betekenen dat er slechts 10% "ruimte" is om bestemmingsreserves (voor circa € 270.000) te vormen. Dyade concludeert dat deze financiële buffers er niet zijn.

Overigens, merken we op dat de afschrijvingstermijnen op de materiële vaste activa korter zijn dan gebruikelijk. Dit heeft een resultaatverlagend effect. In hoeverre echter de ontwikkelingen in het leerlingenaantal zullen leiden tot een versnelde afschrijving, is niet ons niet bekend.

De exploitatie is niet in evenwicht

Dyade merkt op dat zowel de personele exploitatie als de materiële exploitatie niet in evenwicht staan met de bekostiging. De exacte bedragen zijn lastig te bepalen op basis van de jaarrekening, maar de stelling van Dyade dat er met name op personele exploitatie meer wordt uitgegeven in 2012 (voor een bedrag van circa € 500.000), lijkt niet onrealistisch.

Ook merkt Dyade op dat een deel van de bekostiging een min of meer incidenteel karakter hebben. Wij onderschrijven deze opmerking van Dyade, maar merken daarbij op dat dit een verschijnsel is waarmee iedere onderwijsinstelling in Nederland dient om te gaan. Opvallend is wel dat tegenover de incidenteel ontvangen middelen van de prestatiebox, die eindigt ultimo 2015, ter hoogte van circa € 107.000, slechts € 59.000 wordt uitgegeven. Hier wordt dus een "winst" opgehaald.

Gezien de toekomstige daling van het leerlingenaantal in relatie tot de vermogenspositie en de onevenwichtigheid in de exploitatie van OSG, kunnen wij ons voorstellen dat er aandachtig wordt gekeken naar onder meer de strategie, de risico beheersing en de financiering van OSG. In die zin, ondersteunen we de Quicksan van Dyade.

Wij zijn gaarne bereid onze brief nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet

Charles Rabe
Registeraccountant